

LIITE 1

**OPAS SÄÄSTÄMISEEN
TAMPEREEN SEUDUN OSUUSPANKIN
ASIAKKAILLE**

SISÄLLYS

JOHDANTO.....	31
1 SÄÄSTÄJÄTYYPIN MÄÄRITTELY	32
1.1 Tuottohakuinen säästäjä	33
1.2 Maltillinen säästäjä.....	33
1.3 Varovainen säästäjä.....	33
1.4 Hyvin varovainen säästäjä.....	34
2 SÄÄSTÄMISEN TUOTTEET.....	35
2.1 Tilit.....	35
2.1.1 Käyttötili	35
2.1.2 Jatkuva tuottotili	36
2.1.3 Määräaikainen tuottotili.....	36
2.1.4 Tavoitetili	36
2.1.5 ASP-Tili.....	37
2.2 Rahastot.....	37
2.2.1 Korkorahasto	39
2.2.2 Yhdistelmärahastot	40
2.2.3 Osakerahastot.....	41
2.3 Vakuutussäästäminen	42
2.3.1 OP-säästövakuutus	43
2.3.2 OP-sijoitusvakuutus.....	44
2.3.3 OP-eläkevakuutus.....	45
3 ESIMERKKEJÄ.....	48
3.1 Opiskelija	49
3.2 Työssä käyvä yksineläjä.....	49
3.3 Lapsille säästäminen	49
LÄHTEET	50
KAAVIOT	53

JOHDANTO

Tämä opas on tarkoitettu Tampereen Seudun Osuuspankin asiakkaille. Oppaan tarkoitus on esitellä säästämisen tuotteet Tampereen Seudun Osuuspankissa ja esimerkkien kautta avata ajatusta säästämisestä. Tuotteita on paljon, mutta määrittämällä ensin oman säästäjätyypin, säästökohteen sekä säästöajan, löytyy sopiva ratkaisu.

Säästämisen aloittaminen saattaa tuntua vaikealta, vaikka se ei sitä ole. Tuntuu siltä, että kaikki raha menee mitä tuleekin. On hyvä kuitenkin miettiä, miten on varautunut yllättäviin menoihin? Pesukone hajoaa tai tekee mieli tehdä jotain mukavaa. Silloin on mukavaa, kun on vararahasto eikä talous horju heti.

Kun asiakas on saanut itselleen ajatuksen säästämisen aloittamisesta, saa pankista lisätietoa. Tässä oppaassa kerrotaan, kuinka säästäjätyyppi määritellään sijoittajankuvakartoituksen avulla ja esitellään säästämisen tuotteet. Op.fi sivustolta löytyy säästämisen laskureita, joilla voi laskea säästöaikaa ja summaa oman tarpeen mukaan. Lopuksi on esimerkkejä eri elämäntilanteessa olevista säästäjistä, millaisia ratkaisuja on mahdollista tehdä.

1 SÄÄSTÄJÄTYYPIN MÄÄRITTELY

Säästämisen tuotteen valinnan on otettava huomioon kaksi asiaa: milloin tarvitset rahat käyttösi ja millainen säästäjä olet. Aluksi pitää arvioida säästöaika. Säästöajan määrittely jo itsessään ohjaa tuotteen valinnassa sekä sijoittajankuvankartoitus antaa vahvistuksen sille, millainen säästäjä on kyseessä.

Sijoittajankuvankartoitus on sovellus, jonne syötetään taustatietoja asiakkaasta, asiakkaan kokonaistilanne ja tietysti kartoitetaan kokemusta säästämisen ja sijoittamisen tuotteista. Ohjelmalla voidaan lopuksi tehdä säästösuunnitelma asiakkaalle ja se tarjoaa annettujen tietojen perusteella asiakkaalle muutamia ehdotuksia säästämisen ja sijoittamisen tuotteeksi. Jos on kyse rahastosäästämisestä, tärkeintä on valita asiakkaalle häntä itseään kiinnostava rahasto, kunhan noudattaa sijoittajankuvankartoituksen tarjoamaa omaisuusluokkaa eli korko-, yhdistelmä- tai osakerahastoa. Asiakkaat luokitellaan tuottohakuiseksi, maltilliseksi, varovaiseksi tai hyvin varovaiseksi säästäjäksi.

Seuraavaksi käydään läpi tarkemmin eri säästäjätyypit ja jokaisesta esimerkki tuotto-odotuksesta säästöille, kun säästetään rahastoon 100 € kuukaudessa 5 vuotta. Laskelmissa ei oteta huomioon mahdollisia merkintä- tai lunastuspalkkioita ja laskelmat on tehty OP.fi verkkosivuilta löytyvällä rahastolaskurilla.

Laskurin tarjoamat vuosittaiset tuotto-odotukset eivät ole tae rahaston tulevasta tuotosta, eikä yksittäisen rahaston historiallinen kehitys takaa sen tulevaa kehitystä. Rahastosijoituksiin liittyy aina riski, joka näkyy rahastojen tuottojen vaihteluna. Sijoitusrahastolaskuri ei ota sijoitukseen liittyvää riskiä millään tavoin huomioon. Sijoitusrahastolaskuri ei ole sijoitussuositus tai -neuvo, vaan kunkin asiakkaan on itse arvioitava harkitsemansa rahaston sopivuutta itselleen sijoituskohteena. (OP-Pohjola ryhmä 2011.)

1.1 Tuottohakuinen säästäjä

Tuottohakuiselle säästäjälle suositellaan osakerahastoa, jonka arvo voi vuosien varrella nousta ja laskea. Tuottohakuinen säästäjä ymmärtää suhdanteiden vaihtelut eikä säikähdä suuria arvon heilahteluita. Suurempaan tuotto-odotukseen kuuluu aina suurempi riski. Osakerahastoihin säästettäessä suositellaan vähintään 7 vuoden säästöaikaa. (OP-Pohjola ryhmä 2011d.)

Esimerkiksi säästämällä kotimaiseen osakerahasto OP-Deltaan on vuosittainen tuotto-odotus 8 %, 100 €/kk ja säästöaika 5 vuotta. Säästösumma on yhteensä 6000€ ja kertynyt pääoma säästöajan lopuksi 7266 € tuotto-odotuksen toteuduttua.

1.2 Maltillinen säästäjä

Maltillinen säästäjä haluaa myös tuottoja säästöilleen, mutta ei ole valmis ottamaan riskiä pelkkien osakerahastoiden muodossa. Maltillisen säästäjän vaihtoehdot ovat yhdistelmärahastot. Osa varoista sijoitetaan rahaston sisälle osakemarkkinoille ja osa korkopuolelle. Yhdistelmärahastoissa suositellaan 4-6 vuoden säästöaikaa. (OP-Pohjola ryhmä 2011d.)

Esimerkiksi säästämällä yhdistelmärahasto OP-Korko Plussaan vuosittainen tuotto-odotus 5 %, 100 €/kk ja säästöaika 5 vuotta. Säästösumma on yhteensä 6000 € ja kertynyt pääoma säästöajan lopuksi 6740 € tuotto-odotuksen toteuduttua.

1.3 Varovainen säästäjä

Varovainen säästäjä säästää turvallisiin tuotteisiin eli korkorahastoon tai määräaikaiselle tilille. Osakemarkkinoille sijoittavat rahastot eivät sovellu varovaiselle säästäjälle lainkaan. Myös korkorahaston arvo voi heilua, mutta ei yhtä paljon kuin osakepuolella. Riski on siis pienempi, mutta niin on myös tuotto-odotus. Suositeltava säästöaika 2 vuotta. (OP-Pohjola ryhmä 2011d.)

Esimerkiksi säästämällä pitkän koron rahastoon OP-Euroon on vuosittainen tuotto-odotus 3,25 %, 100 €/kk ja säästöaika 5 vuotta. Säästösumma on yhteensä 6000 € ja kertynyt pääoma säästöajan lopuksi 6514 € tuotto-odotuksen toteuduttua.

1.4 Hyvin varovainen säästäjä

Hyvin varovainen säästäjä säästää lyhyenkoron rahastoihin. Tuotto on pientä samoin riski, mutta korkotason mukaan suhdanteet voi kuitenkin muuttua. Suositeltu vähimmäissäästö aika lyhyen koron rahastoihin on 3 kuukautta. (OP-Pohjola ryhmä 2011d.)

Esimerkiksi säästämällä lyhyen koron rahastoon OP-Likvidiin on vuosittainen tuotto-odotus 1,5 %, 100 €/kk ja säästöaika 5 vuotta. Säästösumma on yhteensä 6000 € ja kertynyt pääoma säästöajan lopuksi 6233 € tuotto-odotuksen toteuduttua.

2 SÄÄSTÄMISEN TUOTTEET

Säästämiseen on tarjolla useita erilaisia vaihtoehtoja eli tuotteita, joista jokaiselle löytyy varmasti sopiva vaihtoehto. Pankissa autamme asiakkaita löytämään kullekin sopivan vaihtoehdon. Tässä tuotteita, jotka ovat käytössä Tampereen Seudun Osuuspankissa.

2.1 Tilit

Tilit ovat varmasti asiakkaille tutuimpia tuotteita säästämisen näkökulmasta katsottuna. Ne sopivat kaikille ja ovat turvallisia vaihtoehtoja. Tuottohakuiselle säästäjälle ne eivät ole paras mahdollinen vaihtoehto, varsinkin kun korot ovat matalalla ja inflaatio kasvaa.

Turvallisuuden tunnetta tuo myös talletussuoja. Suomessa toimivien talletuspankkien talletussuoja nousi 100 000 € 1.1.2011 alkaen. Aiemmin talletussuoja kattoi talletukset 50 000 € asti. Talletussuoja kattaa talletussuojarahastoon kuuluvien pankkien asiakkaiden talletukset tilanteessa, jossa joku näistä pankeista ei pysty maksamaan talletuksia takaisin asiakkailleen. Talletussuoja turvaa asiakkaiden talletukset yhdessä pankissa suojan ylärajaan asti riippumatta talletusten tai tilien lukumäärästä. Kaikki suomalaiset pankit ovat Talletussuojarahaston jäseniä.

(S-Pankki 2011)

2.1.1 Käyttötili

Käyttötiliä käytetään pääasiassa maksuliiketilinä, jonne ohjataan toistuvaissuoritukset ja satunnaiset tulot sekä maksetaan laskut ja muut maksut. Tiliin voidaan liittää asiakkaan tarpeiden mukainen kortti. Mutta varovaiselle säästäjälle se on yksi vaihtoehto, jolloin pääoma on turvattuna. Säästämiseen asiakkaalle kannattavin on tili, joka palkitsee säästämistä ja myös kannustaa säästämiseen. Käyttötilin korko on kuitenkin yleensä kovin alhainen, korkotasosta riippuen.

2.1.2 Jatkuva tuottotili

Jatkuva tuottotili sopii säästämiseen ja sijoittamiseen, kun asiakas ei halua sitoa varojaan määräajaksi niin kuin määräaikaisessa tuottotilissä. Koska varat ovat asiakkaan käytettävissä, on jatkuvan tuottotilin korkotaso selvästi määräaikaan sidottuja tuottotilejä matalampi. Jatkuvalle tuottotilille voi tehdä lisätalletuksia ja tililtä voi myös halutessaan nostaa varoja.

Jatkuvassa tuottotilissä on paljon eri korkovaihtoehtoja, joista palveluntarjoaja tekee linjauksen. Vaihtoehdot korkoperusteeksi voivat olla 1, 3, 6, 9 tai 12 kk euribor ja OP-Prime-korko. Jatkuvan tuottotilin korko lasketaan tapahtumapäiväiselle päiväsaldolle. (OP-Pohjola ryhmä 2011a.)

2.1.3 Määräaikainen tuottotili

Määräaikainen tuottotili sopii asiakkaille, jotka arvostavat talletusten riskittömyyttä ja vaivattomuutta. Määräaikainen tuottotili on nimensä mukaan määräaikaan sidottu ja sinne tehdään kertatalletus eikä lisätalletuksia voi tehdä määräaikana. Määräaikaista tuottotiliä avattaessa tarvitaan tieto talletettavasta summasta ja talletusajasta.

Korko määräaikaiselle tuottotilille määräytyy vallitsevan korkotason, talletettavan summan, talletusajan ja asiakassuhteen perusteella. Tilin korko on usein kiinteä tai sidottu Op-Prime korkoon tai 1,3,6,9 tai 12kk euribor-korkoon. Euribor-korkoon sidotuissa talletuksissa valitaan aina talletusajaa vastaava euribor-korko. Määräaikaisessa tuottotilissä palvelun tarjoaja tekee linjauksen tarjoamastaan korosta. Riskinä määräaikaisessa tuottotilissä on käytännössä vain inflaatio, joka saattaa pienentää säästösomman reaaliarvoa. (OP-Pohjola ryhmä 2011a.)

2.1.4 Tavoitetili

Tavoitetili on pitkäaikaissäästämiseen tarkoitettu tili, joka sopii säästämiseen elämän eri tilanteissa ja erilaisiin tarpeisiin. Tilin korkorakenne on

kaksiosainen ja se palkitsee säästöjen kasvusta, säästöajan pituudesta ja markkinakoron muutosten mukaisesti. Tavoitetilin kokonaiskorko on vähintään 0,25 % ja enintään viitekoron arvo vähennettynä 0,40 prosenttiyksiköllä. Tavoitetililtä voi nostaa rahaa 4 kertaa vuodessa veloituksetta. Viidennestä nostosta lähtien nostoista peritään palvelumaksua. Tämän on tarkoitus motivoida asiakasta säästämiseen. (OP-Pohjola ryhmä 2011a.)

2.1.5 ASP-Tili

ASP-tili on hyvä tapa säästää omaa ensiasuntoa varten. ASP-tili on lakiin perustuva asuntosäästöpalkkiotili. ASP-tili, joka täyttää lain ehdot, on edellytyksenä valtion ASP-korkotukilainalle. ASP-tilille on talletettava 10 % hankittavan asunnon kauppahinnasta. ASP-tilin talletuskorko- ja lisäkorko ovat verovapaita. ASP-tilille tulee tehdä talletuksia vähintään 8 kpl, vuosineljänneksittäin. Vuosineljännestantalletuksen on oltava vähintään 150 € ja 1.7.2009 alkaen enintään 3000 €. Vuosineljännestantalletuksen voi tehdä myös pienemmissä erissä, mutta minimi talletus on kuitenkin 30€. (OP-Pohjola ryhmä 2011a.)

2.2 Rahastot

Jos haluaa säästää, vaihtoehtoja on olemassa useita. Yksi varteenotettava vaihtoehto on sijoitusrahasto ja nyt on aika syventyä siihen paremmin, mikä rahasto oikein on ja miten se toimii. ”Sijoitusrahasto on kaksi oliota samaan aikaan: Se on sijoituskohde niin kuin auto, osake tai metsä. Mutta kun tutkimme sitä tarkemmin, huomaamme sen kätkevän sisäänsä monia sijoituskohteita: korkopapereita, osakkeita ja jopa kullan kaltaisia raaka-aineita. Ne on koottu sinun puolestasi yhteen nippuun. Rahasto on kuin valmiiksi leivottu piirakka, josta voit ottaa itsellesi sopivan palan. Sinun ei tarvitse leipoa sitä itse eikä edes tietää, miten se on tehty. Kuten leivonnaisesta, joudut maksamaan sijoitusrahastostakin ylimääräistä siksi, että joku on nähnyt vaivaa puolestasi. Mutta jos et itse hallitse sijoittamisen hieno-

uksia, korvaus on pieni hinta hyvin hoidetuista sijoituksista.”(Möttölä 2008, 19.)

Rahaston idea on siis kerätä yhteen säästäjien varat ja niitä sijoittaa rahaston salkunhoitaja. Salkunhoitaja noudattaa salkun sijoitusstrategiaa ja yrittää saada rahaston tuottamaan mahdollisimman hyvin. Osuuspankissa tarjolla olevia rahastoja hallinnoi OP-rahastoyhtiö.

Miksi säästää sukanvarteen tai käyttötilille, kun voisi saada rahat tuottamaan? Rahastot ovat kätevä tapa hankkia rahoille tuottoa. Ne sopivat niin vasta-alkajille kuin kokeneillekin säästäjille ja sijoittajille. Sijoitusrahastot ovat aloittelijalle helppo vaihtoehto. Niitä on yksinkertaista hankkia ja pienilläkin summilla, niistä pääsee vaivattomasti eroon sekä oman rahastopotin arvon näkee joka päivä euron tarkkuudella. Rahastot ovat erittäin joustavia säästökohteita. Jokaiselle säästäjätyyppille ja jokaiseen elämäntilanteeseen löytyy sopivia rahastoja. Säästämisen voi hajauttaa ja osan säästöistä laittaa kertymään osakerahastoihin korkeamman tuoton toivossa ja osan voi laittaa varovaiseen korkorahastoon äkillisiä rahan tarpeita varten. (Möttölä 2008, 16.)

Rahastosäästämisestä aiheutuu kuluja toisin kuin tilille säästämisestä. Rahastosäästäjä maksaa merkintäpalkkion ostaessaan rahasto-osuuksia ja lunastuspalkkion myydessään ne pois. Verkkopankissa tehdyistä merkinnöistä ja lunastuksista peritään hieman edullisempia palkkioita kuin pankin konttoreissa. Osake- tai yhdistelmärahastoissa merkintä- ja lunastuspalkkio on pääsääntöisesti noin 1 prosentti tai vähintään 8 euroa. Korkorahastoissa palkkiot ovat yleensä pienempiä ja joissakin korkorahastoissa palkkioita ei peritä lainkaan. Jatkuvan rahastosäästösopimuksen tehneiltä asiakkailta ei peritä mitään palkkiomaksua, ei edes 8 euron vähimmäismaksua. Rahastoja voi myös vaihtaa rahastosta toiseen. Se onnistuu helposti ja vaihtopalkkiot ovat yleensä edullisempia kuin erillinen lunastus ja merkintä. (OP-Pohjola ryhmä 2011d.)

2.2.1 Korkorahasto

Korkorahastot voidaan jakaa lyhyen ja pitkän koron rahastoihin.

Lyhyen koron rahastot ovat rahastomaailman varmimpia sukan varsia. Varmuuden hintana on odotettavissa vaatimaton tuotto. Ne ovat kuin pankkitilejä, joilta saat rahasi ulos muutaman päivän varoitusajalla. Lyhyen koron rahastoja kannattaa suosia, jos haluaa säästää vain muutaman kuukauden tai yhden vuoden esimerkiksi remonttiin tai asunnon ostoon. Lyhyen koron rahaston tuotto-odotus on 1,5 % ja suositeltava vähimmäissäästöaika 3 kuukautta. (Möttölä 2008, 35; OP-Pohjola ryhmä 2011e.)

Esimerkkejä Osuuspankin tarjoamista lyhyen koron rahastoista

OP-Likvidi

OP-Euro

OP-Korkotuotto

OP-Korkotuotto 2

(OP-Pohjola ryhmä 2011f.)

Parempaa tuottoa kuin lyhyenkoron rahastoista on mahdollista saada, kannattaa uskaltautua pitkän koron rahastoihin. Näiden rahastojen tuotto ei ole yhtä vakaata ja varmaa kuin lyhyen koron rahastoissa. Tuotot voivat vaihdella vuosittain ja jonain vuonna tuotto voi olla jopa negatiivinen. Pitkän koron rahastojen tuotot vaihtelevat enemmän kuin lyhyen koron rahastoissa, sillä salkunhoitajilla on mahdollisuus vaikuttaa tuottoon omilla valinnoillaan enemmän lyhyen koron rahastoissa. Rahaston tuotto-odotus on 3 %. Pitkän koron rahastoihin ei kannata sijoittaa alle kahdeksi vuodeksi, vähimmäissäästöajaksi suositellaankin kahta vuotta. (Möttölä, 2008, 36; OP-Pohjola ryhmä 2011e.)

Esimerkkejä Osuuspankin tarjoamista pitkän koron rahastoista

OP-Obligaatio

OP-Obligaatio prima

OP-Obligaatio tuotto

OP-Pitkä Obligaatioindeksi
OP-Reaalikorko
(OP-Pohjola ryhmä 2011g.)

2.2.2 Yhdistelmärahastot

Yhdistelmä rahastot sisältävät nimensä mukaisesti molempia osakkeita ja korkopapereita. Yhdistämällä kaksi omaisuusluokkaa rahasto pyrkii saamaan kaksi asiaa samalla kertaa: osakkeiden hyvän tuoton ja korkojen taseisuuden. Tarkoitus on hyötyä siitä, että osakkeet ja korkosijoitukset tuottavat hyvin talouden syklien erilaisissa vaiheissa, jolloin ne täydentävät toisiaan. Yhdistelmärahasto on hyvä valinta silloin, kuin pystyy säästämään vain muutamia kymmeniä euroja kuukaudessa. Niitä kannattaa säästää vain yhteen rahastoon, jolloin rahojen pitää olla tuvassa. Yhdistelmärahastoista on monta erilaista versiota. Rahastoissa on määritelty rahaston sijoitusstrategia eli miten rahastossa on jaettu sijoitus korko ja osake puoleen. Osakemarkkinoille voi olla sijoitettuna 20, 40, 60, tai 80 prosenttia ja loput korkosijoituksiin. Varovaiset korkorahastot voivat pitää valtaosan pääomastaan korkomarkkinoilla, jotta arvon heilahtelu olisi mahdollisimman vähäistä. Yhdistelmä rahaston vähimmäissäästöajaksi suositellaan 4-6 vuotta ja tuotto-odotus on 5-7 % välillä. (Möttölä 2008, 41–42; OP-Pohjola ryhmä 2011e.)

Esimerkkejä Osuuspankin tarjoamista yhdistelmä rahastoista

OP-Horisontti 2015
OP-Horisontti 2025
OP-Horisontti 2035
OP-Horisontti 2045
OP-Korkosalkku 10
OP-Pääomaturva
OP-Pääomaturva 2012
OP-Solid
OP-Taktinensalkku
OP-Korko Plus

OP-Pirkka
OP-Pääomaturva 2015
OP-Spektri
OP-Tuotto
(OP-Pohjola ryhmä 2011h.)

2.2.3 Osakerahastot

Osakerahastot sijoittavat vain osakemarkkinoille. Jos valitsee säästökoh- teekseen osakerahaston, on siedettävä epävarmuutta. Vaikka kurssit laski- sivat kuinka paljon hyvänsä, voi lohduttautua sillä, että ne nousevat uudel- leen yli edellisen huippunsa, jos historia toistaa itseään. Toistaiseksi on toistanut. Kuitenkaan koskaan ei voi sanoa, milloin tulee huono kausi ja kuinka pitkä se on. Joten osakerahastoon ei kannata sijoittaa varoja muu- tamaksi kuukaudeksi tai pariksi vuodeksi tai jos rahan tarve on tulossa lä- hitulevaisuudessa. Osakerahastoon säästämisen pitäisi olla ainakin 5 vuo- den projekti. Riski on siis suurempi kuin korko- tai yhdistelmärahastoissa, mutta tuotto-odotus on vastaavasti korkeampi. Osakerahastojen valikoima on suuri ja erottuakseen kilpailijoista ne toimivat eri tavoin: sijoittavat eri maihin ja mantereille, eri toimialojen yhtiöihin ja eri tyylillä. Osakerahas- tojen kaikkia hienouksia ei tarvitse tuntea, jotta niihin voisi säästää. Riit- tää, että osaa etsiä rahastoja, jotka ovat luottamuksen arvoisia vuodesta toiseen. Suositeltava vähimmäissijoitusaika on siis 7 vuotta ja tuotto- odotus 8 – 10 %. (Möttölä, 2008 45–47; OP-Pohjola ryhmä 2011e.)

Esimerkkejä Osuuspankin tarjoamista Osakerahastoista

OP-Delta
OP-Focus
OP-Suomi Arvo
OP-Suomi Pienyhtiöt
OP-Euro Indeksi
OP-Eurooppa Arvo
OP-Eurooppa Osake

OP-Eurooppa Osinko
OP-Eurooppa Pienyhtiöt
OP-Eurooppa Teema
OP-Eurooppa Amerikka
OP-Eurooppa Amerikka Indeksi
OP-Japani
OP-Japani Indeksi
OP-Aasia
OP-Aasia Tiikerit
OP-Itä-Eurooppa
OP-Kehittyvä Eurooppa
OP-Venäjä
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat
OP-Intia
OP-Kehittyvä Aasia
OP-Kiina
OP-Latinalainen Amerikka
OP-Ilmasto
OP-Maailma
OP-Maailma 2
OP-Kiinteistö
(OP-Pohjola ryhmä 2011i.)

2.3 Vakuutussäästäminen

Vakuutussäästämisellä tarkoitetaan säästämistä henkivakuutus tuotteeseen. Vakuutussäästämistuotteita ovat säästövakuutukset, sijoitusvakuutukset ja eläkevakuutukset. Vakuutussäästäminen on tyypillisesti aina pitkäaikaista säästämistä. Eläkevakuutuksissa säästäminen on sidottua, mikä tarkoittaa sitä, että säästöjen nostaminen ei ole pääsääntöisesti mahdollista ennen eläkeikää. Suurimpana erona vakuutussäästämisen ja muun säästämisen

välillä on se, että hyvän tuoton tavoittelun lisäksi vakuutussäästämisen avulla tähdätään esimerkiksi eläkkeen täydentämiseen tai muuten vakuutusturvan järjestämiseen.

Vakuutussäästämisen käytössä on kaksi tuottotapaa: laskuperustekorkoinen ja sijoitussidonnainen. Laskuperustekorkoisessa vaihtoehdossa vakuutuksen tuotto muodostuu vakuutusyhtiön maksamasta laskuperustekorosta ja sen lisäksi maksettavasta lisäkorosta tai asiakashyvityksestä. Laskuperustekorko on sovittu etukäteen ja vakuutusyhtiön takaama vähimmäistuotto vakuutussäästöille. Lisäkorko tai asiakashyvytys puolestaan on laskuperustekoron lisäksi maksettava lisätuotto, joka määritellään vuosittain jälkikäteen. Lisätuotto määräytyy vakuutusyhtiön sijoitustoiminnan ja tehokkuuden perusteella ja tyypillistä on, että vakuutusyhtiöt takaavat uusiin sopimuksiin alhaisemman koron ja pyrkivät maksamaan asiakkailleen mahdollisimman hyviä lisäkorkoja. Sijoitussidonnaisessa vaihtoehdossa tuotto määräytyy vakuutuksenottajan valitsemien sijoituskohteiden arvonekehityksen perusteella. Sijoituskohteina käytetään sijoitusrahastoja. Sijoitussidonnaisuus sopii hyvin pitkän aikavälin säästämiseen kuten eläkesäästämiseen. Pitkä aika mahdollistaa paremmin riskin ottamisen ja korkotuottoa paremman tuotto-odotuksen sijoitettaessa osakerahastoihin. Vakuutussäästämisen sisälle voi valita Osuuspankin rahastovalikoimasta mieleisensä, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. (Kontkanen 2008, 127–128)

2.3.1 OP-säästövakuutus

OP-säästövakuutus on hyvä säästökohde säästettäessä itselle tai läheisille. Säästövakuutuksen sisällä voi yhdistellä säästökohdeeksi vakaampaa korkotuottoa ja OP-sijoitusrahastoja. Säästövakuutus soveltuu pitkäaikaiseen säästämiseen ja vakuutukseen voi laittaa kerralla haluamansa summan tai tehdä suunnitelman säännöllisestä säästämisestä.

Vakuutuksesta saatavan säästösumman suuruus määräytyy maksettujen vakuutusmaksujen ja niille kertyneiden tuottojen mukaan. Tuotot taas riippuvat siitä, mihin vakuutukseen maksetut rahat sijoitetaan. Sijoituskohteiksi voi siis valita OP-sijoitusrahastoja, vakaan korkotuotto-osan tai jakaa säästöjä molempiin vaihtoehtoihin. Säästöaikana voi vaihdella säästöjen jakosuhdetta haluamallaan tavalla rahastojen ja korkotuotto-osan välillä. Vakuutuksen sisään valittuja rahastoja voi vaihtaa rajattomasti, mutta kalenterivuoden neljä ensimmäistä vaihtoa ovat maksuttomia. Etuna säästettäessä vakuutuksen sisällä oleviin rahastoihin, ei tarvitse maksaa rahastosäästämiseen kuuluvia merkintä- tai lunastuspalkkioita. Parhaimmillaan Op-säästövakuutuksen edut ovat, kun säästöaika on vähintään viisi vuotta. Säästöt ovat kuitenkin nostettavissa koska vain, kokonaan tai osittain. Säästösuunnitelmaa ja säästökohteita voi muuttaa koska vain tai keskeyttää säästämisen kokonaan. Vakuutussäästäjänä hyötyy myös siitä, että onnistuneiden rahastonvaihtojen antamia tuottoja ei veroteta säästöaikana, vaan tuotot jäävät täysimääräisinä edelleen sijoitettavaksi. Vakuutuksen kautta pystyy myös lahjoittamaan säästöjä läheisille. Verotuksellisesti säästövakuutus on erinomainen vaihtoehto: se on tietyin edellytyksin vapaa lahjaverosta 8500 euroon asti ja perintöverosta lähiomaisille perintöverovapaa 35 000 euroon asti. (OP-Pohjola ryhmä 2011j.)

OP-säästövakuutuksessa vakuutussäästöt turvataan kuoleman varalta. Kuolemanvaraturvan suuruudeksi voi valita 95 % tai 105 %. OP-säästövakuutukseen sisältyy maksuton laajennettu kuolemanvaraturva: jos vakuutussäästön määrä on pienempi kuin vakuutukseen maksetut nettovakuutusmaksut, korvaus kuolintapauksessa määräytyy nettovakuutusmaksujen perusteella. Jos vakuutussäästö on taas suurempi kuin vakuutukseen maksetut nettovakuutusmaksut, korvaus kuolintapauksessa määräytyy vakuutussäästöjen perusteella. (OP-Pohjola ryhmä 2011j.)

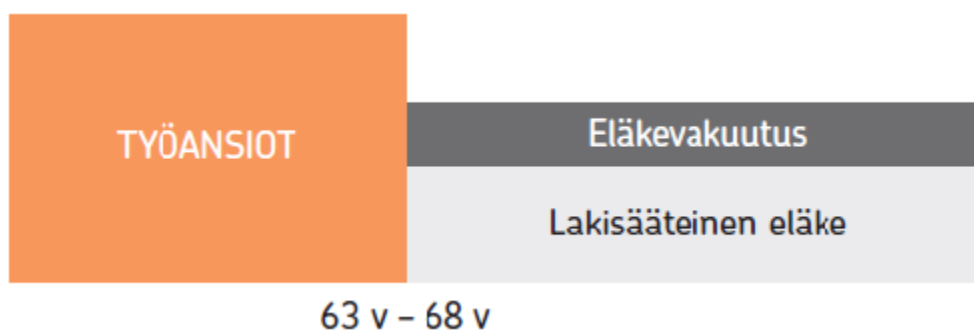
2.3.2 OP-sijoitusvakuutus

OP-sijoitusvakuutus kokoaa yhteen tuotteeseen rahastosäästämisen ja henkivakuutuksen parhaat puolet. Tuote on muuten samankaltainen, mutta OP-sijoitusvakuutuksen sisällä sijoitetaan vain OP-rahastoyhtiön rahastoihin. OP-sijoitusvakuutuksen kuten OP-säästövakuutuksen ja OP-eläkevakuutuksenkin myöntää OP-henkivakuutus Oy.

2.3.3 OP-eläkevakuutus

Monia haluaisi varmasti säilyttää saavuttamansa elintason myös eläkepäivinä ja samalla varata mahdollisuuksia eläke-aikaan kohdistuvien suunnitelmien toteutumiseksi. Monilla on käsitys tulevasta eläkkeestään, että eläke on noin 60 % viimeisten työvuosien palkasta. Suurimassa osassa tapauksista työeläke jää usein merkittävästi tätä pienemmäksi. Tulevaisuudessa keskimääräisen eliniän kasvu ja elinaikakerroin, jota käytetään työeläkkeiden laskennassa, vaikuttavat alentavasti työeläkkeen tasoon. Uudistettu työeläkejärjestelmä perustuu ajatukselle, että muutoin puutteelliseksi jäävää eläketurvaa on mahdollista täydentää työskentelemällä pidempään, jopa 68-vuotiaaksi asti. (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

Kaavio 1. Eläke (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

Lakisääteinen työeläkejärjestelmä uudistui 2005 vuoden alussa. Eläkeikä ei ole enää kiinteä, vaan eläkkeelle voi jäädä oman valinnan mukaan 63–68-vuotiaana. Lakisääteisen työeläkkeen nauttimisen voi aloittaa jopa 62-vuotiaana, mutta tällöin eläkkeeseen tehdään niin sanottu perusvähennys, joka pienentää eläkettä lopullisesti. Lakisääteinen työeläke kertyy 1.1.2005 alkaen koko työajan ansioiden perusteella. Eläkkeen karttuminen loppuu aina työnteon päättyessä. Mitä vanhemmaksi työskentelet, sitä suurempaa eläkettä saa. (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

OP-eläkevakuutus on joustava tapa säästää oman eläkeajan varalle. Säästämällä oman eläkeajan varalle, voi varmistaa taloudelliset mahdollisuudet käyttää hyväkseen lakisääteisen työeläkejärjestelmän tarjoamaan joustavaa eläkeikää. Vapaaehtoinen eläkevakuutus ei vaikuta lakisääteisen työeläkkeen määrään tai sen karttumiseen. Vapaaehtoisella eläkevakuutuksella voi täydentää lakisääteistä eläketurvaa itselleen parhaiten sopivalla tavalla. Eläkkeelle voi siirtyä haluamanaan ajankohtana ilman huolta toimeentulosta, vaikkapa heti 63-vuotiaana. OP-eläkevakuutuksessa voi säästöaikana itse valita vakuutusmaksujen sijoituskohteet OP-Henkivakuutuksen tarjoamista vaihtoehdoista ja sijoituskohteita voi halutessaan vaihtaa oman halun mukaan. Lopullinen eläkesuunnitelma eläkesäästöjen nauttimisesta tehdään vasta eläkkeen alkaessa. (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

Eläkesäästäminen on pitkäaikaissäästämistä, verotuettua ja siitä syystä sidottua säästämistä omaa eläkettä varten. Eläkesäästöjä ei siis voi nostaa takaisin milloin haluaa. OP-eläkevakuutus kuitenkin joustaa elämän ennalta arvaamattomissa muutoksissa. Eläkesäästöön kertyneitä varoja voi nostaa osittain tai kokonaan seuraavissa tilanteissa:

- vakuutetun avioliitto on päättynyt avioeroon tai puolison kuolemaan
- vakuutettu on ollut työttömänä vähintään vuoden
- vakuutettu on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi tai osatyökyvyttömäksi

(OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

OP-eläkevakuutus suunnitellaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Kun OP-Eläkevakuutusta tehdessä sovitaan;

- maksusuunnitelma
- sijoitussuunnitelma
- eläkesuunnitelma

Maksusuunnitelma	Sijoitussuunnitelma	Eläkesuunnitelma
<p>MAKSUN MÄÄRÄ esim. 200 €/kk tai jopa 5000 €/v</p> <p>MAKSUAJANKOHDAT 1,2,4 tai 12 kertaa/vuosi</p> <p>MAKSUTAPA tilisiirto tai suoraveloitus</p>	<p>SIJOITUS- SIDONNAINEN OSA OP-sijoitusrahastot Korko-, osake- ja yhdistelmärahastot</p>	<p>TARPEITTESI MUKAAN JOUSTAVA ELÄKE- SUUNNITELMA</p>
	<p>KORKOTUOTTO-OSA Laskuperustekorko ja asiakashyvytyt</p>	

Kaavio 2. OP-eläkevakuutus. (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

Maksusuunnitelmassa sovitaan maksujen määrä sekä aikataulu ja haluttu maksutapa. Tekemällä suoraveloitussopimuksen pysyy varmemmin säästösuunnitelmassaan ja saa vaivattoman eläkevakuutuksen. Säästöaikana voi vapaasti muuttaa maksujen määrää, maksamisajankohtaa tai voi pitää taukoa maksamisessa. (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

3 ESIMERKKEJÄ

Tässä on muutama esimerkki erityyppisistä säästäjistä elämän eri tilanteissa. Sijoittajankuvankartoitus on kaikille tehty ja esimerkissä mainitaan kunkin säästäjätyyppi; Hyvin varovainen säästäjä, varovainen säästäjä, maltillinen säästäjä tai tuottohakuinen säästäjä. Nämä tyypit on esitelty oppaassa aiemmin.

3.1 Opiskelija

Opiskelija, joka saa opintotukea ja asumislisää 580 € kuussa ja n. 400€ palkkaa työskennellessä opintojen ohessa. Kesäkuukausina hän tienaa 1500 €/kk kesätöistä. Opiskelija on kiinnostunut säästämään pienistä tuloistaan huolimatta. Hän on varovainen säästäjä ja haluaa säästää 50€ joka kuukausi.

Koska kyseessä on opiskelija, joka voi tarvita rahojaan käyttöön aika pian ja koska hän on varovainen säästäjä, kannattaa miettiä pitkän koron rahastoa. Rahaston tuotto on melko tasaista. Arvon heilahtelut ovat tietysti mahdollisia, jos korot vaihtelevat voimakkaasti.

3.2 Työssä käyvä yksineläjä

Vasta valmistunut sairaanhoitaja, 25 vuotta on saanut vakituisen työpaikan ja palkka 2100 €/kk.

Hän arvioi, että hänellä pystyy säästämään 200 € kuukaudessa. Hän miettii asunnon ostoa muutaman vuoden sisään ja on kiinnostunut eläkesäästöstä. Hän on maltillinen säästäjä.

Tässä kohtaa kannattaa miettiä säästösumman hajauttamista eri aikaväleille. ASP-Tilille 50 €/kk, koska on kiinnostunut asunnon ostosta ja se on tulossa ajankohtaiseksi muutaman vuoden päästä. Eläkesäästöön 50 €/kk sillä turvataan eläkeajan toimeen tulo. Loput 100 € suoraan yhdistelmä rahastoon tai sijoitusvakuutuksen kautta.

3.3 Lapsille säästäminen

Jos halutaan säästää lapsille, voidaan säästää lapsen tilille, jonne mummit ja kummit voivat tehdä talletuksia. Vanhemmille soveltuva säästämisen

muoto on sijoitusvakuutus, jonka vanhemmat tekevät omalle nimelleen ja laittavat lapsen edunsaajaksi. Tavallisesti vakuutus voidaan laittaa erään-
tymään, kun lapsi täyttää 18 ja siihen asti vakuutuksen ottaja hallinnoi si-
joitusvakuutusta itse. Vakuutuksen kautta lähiomaiselle voi lahjoittaa 8500
€ 3 vuoden välein.

Eri elämäntilanteissa on erilaisia vaihtoehtoja säästämiseen. Vaikka tilan-
teet ovat erilaisia elämän eri vaiheissa, yhdistävä tekijä on oma asenne ja
oma halu säästää, niin hyvän kuin pahankin päivän varalle. On oman itsen
kannalta tärkeää selviytyä taloudellisista haasteista ilman suuria ponniste-
luja.

LÄHTEET

Möttölä Matias, Rahaa rahastoilla, Karisto 2008

OP-Pohjola ryhmä 2011a. Tili hylly, opinet
[http://opinet.op.fi/opinet?\(cid=120715832](http://opinet.op.fi/opinet?(cid=120715832) (Luettu 8.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011d, vaurastumisen eväät
https://media.op.fi/media/rahastokatsaus/op_rahasto_vaurastumisen_evaat.html (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011e, säästäjän rahastot,
<https://www.op.fi/op?cid=151123035&srcpl=3> (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011f, rahastokurssit, lyhyt korko
https://www.op.fi/op?sivu=funds.html&id=32403&fund_sel=opfi&group=short (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011g, rahastokurssit, pitkä korko,
https://www.op.fi/op?sivu=funds.html&id=32403&fund_sel=opfi&group=bond (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011h, rahastokurssit, yhdistelmärahastot,
https://www.op.fi/op?sivu=funds.html&id=32403&fund_sel=opfi&group=asset_allocation (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011i, rahastokurssit, osakerahastot,
https://www.op.fi/op?sivu=funds.html&id=32403&fund_sel=opfi&group=equity (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011j, OP-säästövakuutus, Opinet
<http://opinet.op.fi/opinet?cid=120106878> (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011k, OP-eläkevakuutus,
<https://www.op.fi/media/liitteet?cid=150051267&srcpl=4> (Luettu 10.2.2011)

OP-Pohjola ryhmä 2011l, sijoitusrahastolaskuri
https://www.op.fi/op?nfpb=true&windowLabel=p32601_1&p32601_1

[actionOverride=%2F32601%2Finit&_pageLabel=page_32601](#) (Luettu
24.4.2011)

Talletussuoja nousi 100 000€ S-pankki tiedotteet/2011

http://www.spankki.fi/Tiedotteet/2011/fi_FI/Talletussuoja_nousi_100_000_euroon%20/ (Luettu 8.2.2011)

KAAVIOT

Kaavio 1. Eläke (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)

Kaavio 2. OP-eläkevakuutus. (OP-Pohjola ryhmä 2011k.)